

สหกรณ์อ้อมทรัพย์โรงพยาบาลแพร์ จำกัด

“กฎหมายใหม่ ว่าด้วย ค่าประกัน/จำนอง

และข้อบังคับระเบียบ/พ.ร.บ.

ทวงหนี้กฎหมายใหม่”

วันเสาร์ที่ 22 สิงหาคม 2558

นายปฏิกรณ์ คงพิพิธ

ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 8

อรรถคดีในสหกรณ์

- คดีกู้ยืม
- คดีละเมิด
- คดีลาภมิควรได้
- แรงงาน
- คดีอาญา ยักยอก ฉ้อโกง
  - ปลอมและใช้เอกสารปลอม
- คดีศาลปกครอง

การฟ้องคดีต้องมีข้อโต้แย้งกันก่อน

- มาตรา 55 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
“เมื่อมีข้อโต้แย้งเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่
ของบุคคลใดตามกฎหมายแพ่ง หรือบุคคลใด
จะต้องใช้สิทธิทางศาล บุคคลนั้นชอบที่จะเสนอคดี
ของตนต่อศาลส่วนแพ่งในเขตที่มีอำนาจ...”

อายุความเกี่ยวกับการกู้ยืมเงิน

1. อายุความกู้ยืมที่กำหนดเป็นงวด

→ 5 ปี นับแต่วัน ผิดนัด

2. อายุความ ที่สมาชิกสหกรณ์ กู้ยืมเงิน ตาย

→ 1 ปี นับแต่วันที่ รู้

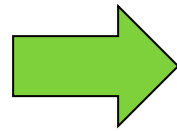
(รู้วันที่ทายาทมาขอรับส่วสติการ)

3. อายุความบังคับคดี

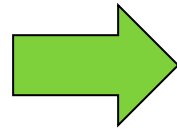
→ 10 ปี นับแต่วันที่คดีสิ้นสุด

สมาชิก กู้เงินแล้ว

คนกู้

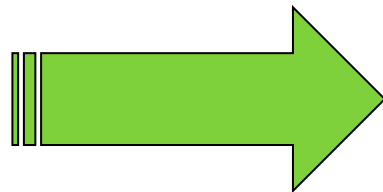

ตาย

หนี้หนี้

เหลือ

หนี้

+

คนค้าประกัน

ลำดับการนำเสนอ ค่าประกันใหม่

1. ลักษณะกฎหมายค่าประกัน
2. บทเฉพาะกาล
3. ข้อบังคับกับการเรียกหนี้คืน
4. หนี้สหกรณ์เป็นหนี้ที่สมบูรณ์
5. จำนวน
6. แบบฟอร์มสัญญาค่าประกันใหม่
7. ที่จะต้องแก้ไข ข้อบังคับ ระเบียบใหม่
8. การติดตามหนี้สหกรณ์และพ.ร.บ.วางหนี้กฎหมายใหม่

1. ลักษณะกะฎหมาย

คำประกัน (เก่า+ใหม่)

เริ่มมีผลบังคับ

วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2558

ลักษณะกฎหมายคำประกัน

“คำประกัน คือ สัญญา ซึ่งบุคคลภายนอก คนหนึ่ง เรียกว่าผู้คำประกัน ผูกพันตนต่อ เจ้าหนี้คนหนึ่ง เพื่อชำระหนี้ ในเมื่อลูกหนี้ ไม่ชำระหนี้ นั้น”

ม.680 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

สัญญาคำประกันต้องทำเป็นหนังสือ

“อนึ่ง สัญญาคำประกันนั้น ถ้ามิได้มี

หลักฐานเป็นหนังสือ ใดๆอย่างหนึ่ง

ลงลายมือชื่อผู้คำประกันเป็นสำคัญ ท่านว่า

จะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่”

ม.680 วรรค 2 ป.พ.พ.

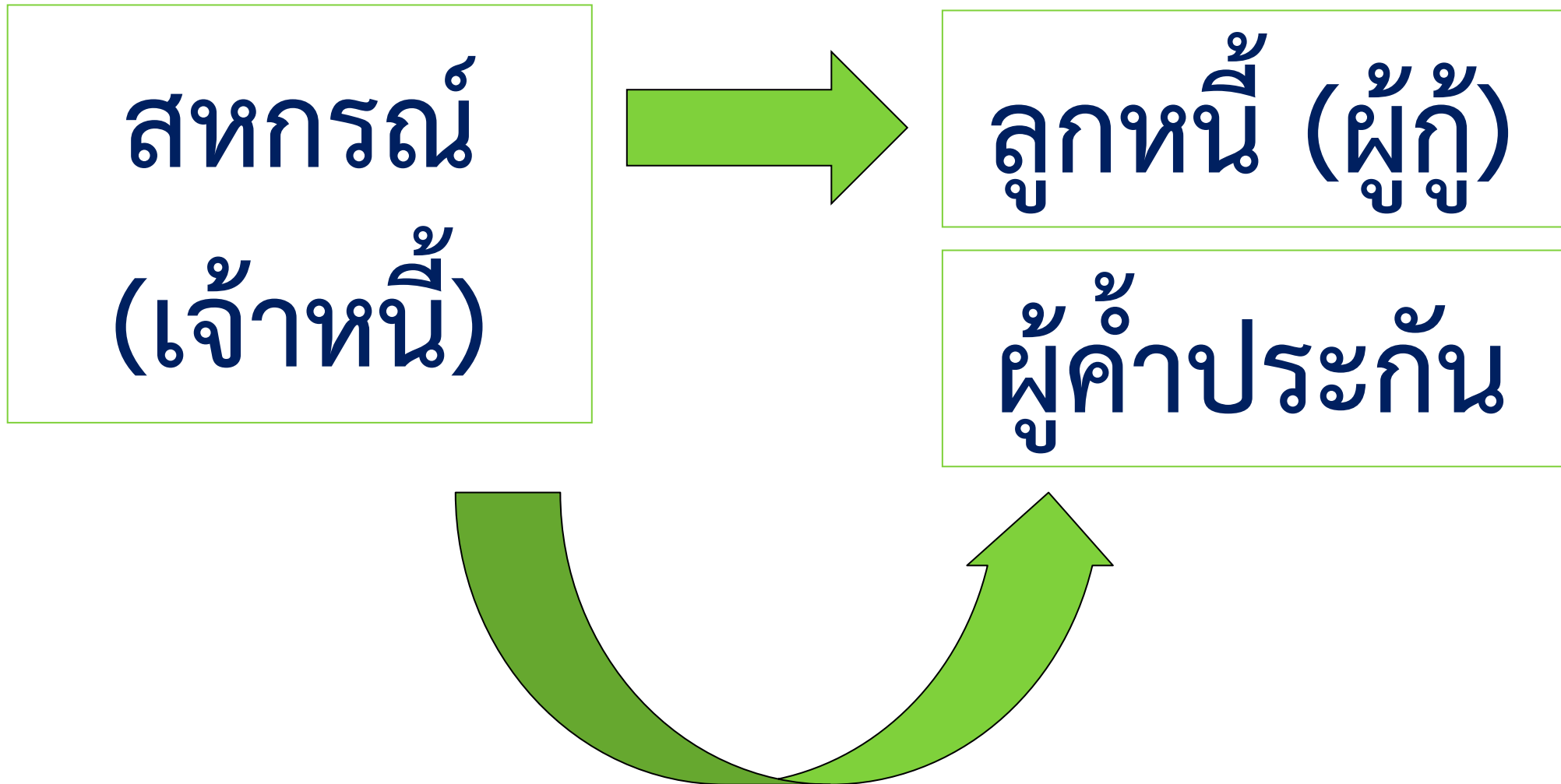
ตัวอย่าง

- สมาชิกกู้ยืมเงินสามัญ จำนวน 300,000 บาท
- สมาชิกค้ำประกันรวม 3 คน **ต้องทำหนังสือ**
- คนค้ำประกันต้องรับผิดชอบร่วมกันหรือแทนกัน
ในการชำระหนี้ **เมื่อลูกหนี้ ผิดนัด**
- ทั้งสามคนต้องรับผิดชอบทั้งหมด 300,000 บาท

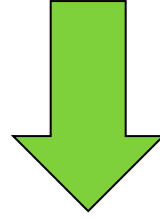
ตัวอย่าง หลักฐานเป็นหนังสือ

สหกรณ์ออมทรัพย์ ก. นำเงินไปฝากไว้กับสหกรณ์ ข.
เมื่อครบกำหนด ไม่คืนเงินให้ โดยอ้างว่า ยังเก็บจาก
สมาชิกไม่ได้ กรรมการทั้งสองฝ่ายมาประชุมร่วมกัน
โดยลงชื่อในที่ประชุม มีบันทึกเทป ประธานสหกรณ์
ข. ประกาศว่ากรรมการทุกคนจะค้ำประกันเงินฝาก
ศาลพิพากษายกฟ้อง “ฟ้องร้องบังคับไม่ได้”

คำประกำมีบุคคล 3 ฝ่าย

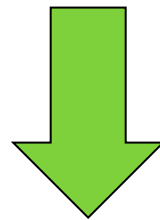
หนี้เงินกู้

เป็นหนี้ประธาน

หนี้ค่าประกัน

เป็นหนี้อุปกรณ์

กฎหมายค่าประกัน เป็นกฎหมายแพ่ง
ที่ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยประชาชน
สามารถ ทำช้อยกเว้น ความรับผิดชอบได้

ตัวอย่างในสหกรณ์

ที่ศาลพิพากษาไว้ว่า

ขัดต่อความสงบประชาชน

คำพิพากษาฎีกาที่ 4754/2547 (สิทธิยังไม่เกิด)

ระหว่าง	เจ้าหน้าที่ สหกรณ์	โจทก์
	สอ.พ.การปราบปรามนครหลวง จำกัด	จำเลย

- เจ้าหน้าที่สหกรณ์เป็นโจทก์ฟ้องสหกรณ์เป็นจำเลยต่อศาลแรงงาน ให้จ่ายเงินโบนัส โดยฟ้องเมื่อวันที่ 8 ก.พ. 2545
- สหกรณ์ประชุมใหญ่สามัญ เมื่อวันที่ 20 ก.พ 2545
- สมาชิกเสนอตัดโบนัส เจ้าหน้าที่จาก 4 เดือนให้เหลือ 3 เดือน ส่วนของโจทก์ ไม่ให้แม้แต่บาทเดียว

ศาลฎีกา พิพากษา ว่า

1. การตัดโบนัสเจ้าหน้าที่จาก 4 เดือน ให้เหลือ 3 เดือน สามารถทำได้ เนื่องจากเป็นอำนาจของที่ประชุมใหญ่
2. ที่ประชุมใหญ่ ไม่สามารถที่จะตัดโบนัสเจ้าหน้าที่คนใดคนหนึ่งได้ เพราะไม่ใช่อำนาจในที่ประชุมใหญ่ แต่เป็นอำนาจของคณะกรรมการดำเนินการเท่านั้น
3. ต้องประชุมใหญ่พิจารณาเรื่องการจัดสรรเงินโบนัส โดยผ่านมติที่ประชุมใหญ่ จัดสรรเสียก่อน สิทธิในเงินโบนัส จึงจะเกิด

สิทธิยังไม่เกิด

โจทก์จึงมีสิทธิได้รับเงินโบนัสหลังจากที่ประชุมใหญ่
ลงมติจัดสรรกำไรสุทธิเป็นเงินโบนัสเจ้าหน้าที่
โดยกำหนดเป็นอัตรา 3 เท่าของเงินเดือน ใน
วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2545 แล้ว แต่โจทก์ก็ฟ้องคดีเมื่อ
วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2545 ซึ่งเป็นวันก่อนที่ประชุม
ใหญ่มีมติสิทธิได้รับเงินโบนัสของโจทก์ยังไม่เกิดขึ้น
โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง (ศาลยกฟ้อง)

เป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบของประชาชน

ตามหลักการที่จะฎีกาได้ จะต้องมีการว่ากันมาก่อนในศาล
ชั้นต้น

- แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นว่ากันมาก่อน ศาลฎีกาก็มี
อำนาจวินิจฉัยได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ
แพ่ง มาตรา 142(5) และมาตรา 246 ประกอบกับ พ.ร.บ.
จัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ.2522

พิพากษาฯ เป็นว่าให้ยกคำขอในส่วนเงินโบนัส และ
ดอกเบี้ยของเงินโบนัสเสียด้วย (ยกฟ้องโจทก์)

ประโยชน์ สิทธิยังไม่เกิด

ใช้โต้แย้งกรณี ที่เจ้าพนักงานบังคับคดี
ส่งหนังสือถึงสหกรณ์ กรณี

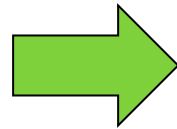
“อายัดเงินปันผลและเฉลี่ยคืน” โดยอ้าง

ม.60 พ.ร.บ.สหกรณ์ พ.ศ. 2542 และ

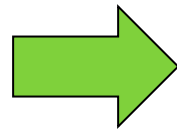
คำพิพากษาฎีกาที่ 4754/2547

สมาชิก กู้เงินแล้ว

คนกู้

ตาย

หนี้หนี้

เหลือ

หนี้

+

คนค้าประกัน

2. บทเฉพาะกาล

คำประกันใหม่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่มที่ 131 ตอนที่ 77 ก.

เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2557

มาตรา 2 - มีผลบังคับเมื่อพ้นกำหนด 90 วัน นับแต่
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา จึงมีผลบังคับ

 วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2558

มาตรา 18 - บทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ไม่
กระทบกระเทือนถึง สัญญาที่ได้ทำไว้ก่อนวันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่กรณี
พระราชบัญญัตินี้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา 19- ในกรณีลูกหนี้ผิดนัดนับแต่วันที่ พ.ร.บ.
นี้ใช้บังคับ สิทธิและหน้าที่ของเจ้าหนี้และ
ผู้ค้ำประกันให้เป็นไปตามมาตรา 686

ป.พ.พ. ที่แก้ไขเพิ่มเติมในพระราชบัญญัตินี้

➔ มาตรา 686 ป.พ.พ. (เดิม)

ยก

เลิก

ะ
ทั้ง

มาตรา

- ลูกหนี้ผิดนัดลงเมื่อใด
ท่านว่าเจ้าหนี้ชอบที่จะให้
ผู้ค้าประกันชำระหนี้แต่นั้น

แก้ไขใหม่ มาตรา 686 เพิ่ม 5 วรรค

ลูกหนี้ผิดนัดต้องบอกกล่าวผู้ค้ำประกัน

มาตรา 686 วรรค 1 ป.พ.พ.(สำคัญสุด)

เมื่อลูกหนี้ผิดนัด ให้เจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกัน ภายใน หกสิบวัน นับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด และไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใดเจ้าหนี้จะเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ก่อนที่หนังสือบอกกล่าวจะไปถึงผู้ค้ำประกันมิได้ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ค้ำประกันชำระหนี้ถึงกำหนดชำระ

วิธีปฏิบัติ

เมื่อสมาชิกผู้กู้ไม่ส่งเงินตามสัญญา

ลูกหนี้ผิดนัด

สหกรณ์ต้องทำเป็นหนังสือบอกกล่าวแจ้งไปยังผู้ค้ำประกัน
ภายในกำหนด **60** วัน นับตั้งแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด

- ไม่ชำระเต็มจำนวน
- ชำระเพียงบางส่วน

ตัวอย่างการทำหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้าประกัน

สหกรณ์ออมทรัพย์.....จำกัด

เลขที่....ถนน....ตำบล/แขวง...อำเภอ/เขต.....จังหวัด....โทรศัพท์.....โทรสาร.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง บอกกล่าวผู้ค้าประกันซึ่งลูกหนี้ผิดนัด

เรียน นาย นาง นางสาว.....ผู้ค้าประกัน

อ้างถึง สัญญากู้เงิน เลขที่..... ลงวันที่..... นาย

นาง

นางสาว..... ลูกหนี้ (ผู้กู้)

และสัญญาค้ำประกันที่ท่านทำหนังสือค้ำประกันไว้

ตามหนังสือที่อ้างถึง ลูกหนี้ต้องชำระต้นเงินและดอกเบี้ย ให้แก่
สหกรณ์ ทุกเดือนจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้นนั้น ซึ่ง**ลูกหนี้ผิดนัด** โดย วันที่
ผิดนัด เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ไม่ชำระเต็มจำนวนต่องวด

ชำระหนี้บางส่วน.....บาท คงค้างชำระ.....บาท

ณ วันที่.....ลูกหนี้ค้างชำระต้นเงิน.....บาท ดอกเบี้ย.....บาท

จึงบอกกล่าวเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

โทรศัพท์.....

ผู้จัดการ

ลูกหนี้ผิดนัด ถ้าไม่ได้บอกกล่าวผู้ค้าประกัน

มาตรา 686 ป.พ.พ.วรรค 2

ในกรณีที่เจ้าหนี้มิได้บอกกล่าวภายใน
กำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ค้าประกันหลุด
พ้นความรับผิดชอบจากดอกเบี้ยและค่าสินไหม
ทดแทน ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์
แห่งหนี้มีอยู่รายนั้นบรรดาที่เกิดขึ้นภายหลังจาก

พ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง

ถ้าไม่แจ้งผู้ค้าประกัน ภายใน 60 วัน

✓ ลูกหนี้ยังต้องรับผิดชอบในต้นเงิน ดอกเบี้ยและอื่นๆ

✓ ผู้ค้าประกันต้องรับผิดชอบในต้นเงิน ดอกเบี้ยและอื่นๆ

➡ ดอกเบี้ยตั้งแต่วันที่ 61ขึ้นไป **หลุดพ้น**

➡ ค่าสินไหมทดแทนวันที่ 61ขึ้นไป **หลุดพ้น**

ค่าภาระผูกพันอุปกรณ์แห่งนี้วันที่ 61ขึ้นไป **หลุดพ้น**

สิทธิของผู้ค้าประกันมาตรา 686 ป.พ.พ.วรรค 3

เมื่อเจ้าหนี้มีสิทธิเรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้ หรือผู้ค้าประกันมีสิทธิชำระหนี้ตามวรรคหนึ่ง ผู้ค้าประกันอาจชำระหนี้ทั้งหมด หรือใช้สิทธิชำระหนี้ตามเงื่อนไขและวิธีการในการชำระหนี้ ที่ลูกหนี้มีอยู่กับเจ้าหนี้ก่อน การผิดนัดชำระหนี้ ทั้งนี้ในส่วนของตน ที่ต้องรับผิดชอบก็ได้ และให้นำความในมาตรา 701 วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ม.701 วรรค 2 ถ้าเจ้าหนี้ไม่รับผู้ค้าประกันหลุดพ้น

เจ้าหนี้เรียกคนค้ำประกันชำระหนี้

สิทธิของผู้ค้ำประกัน

- อาจจะชำระหนี้ทั้งหมด
- ใช้สิทธิชำระหนี้ที่ลูกหนี้มีก่อน ตามเงื่อนไขและวิธีการ การชำระหนี้ที่ลูกหนี้มีอยู่ก่อนการผิดนัดชำระหนี้
- ถ้าเจ้าหนี้ไม่รับชำระหนี้ ผู้ค้ำฯ หลุดพ้น

เจ้าหนี้จะเรียกดอกเบี้ยเพิ่มไม่ได้

มาตรา 686 วรรค 4 ป.พ.พ.

ในระหว่างที่ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ตาม
เงื่อนไข และวิธีการในการชำระหนี้ ตามวรรค
สาม เจ้าหนี้จะเรียกดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นเพราะเหตุ
ที่ลูกหนี้ผิดนัดในระหว่างนั้นไม่ได้

มาตรา 686 วรรค 5 ป.พ.พ.

• การชำระหนี้ของผู้ค้ำประกันตามมาตรา 686
ไม่กระทบกระเทือน สิทธิของผู้ค้ำประกัน

ตามมาตรา 693

• มาตรา 693 ผู้ค้ำประกันชำระหนี้แล้ว
ย่อมมีสิทธิไล่เบี้ยกับลูกหนี้

3. ข้อบังคับสหกรณ์

การเรียกหนี้คืน

การควบคุมหลักประกันและ**การเรียกคืนเงินกู้**

ในกรณีอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเงินกู้ไม่ว่าประเภทใดๆ เป็นอันถึงกำหนดส่งคืนโดยสิ้นเชิง พร้อมทั้งดอกเบี้ยในทันที โดยมีพักต้องค้ำประกันถึงกำหนดเวลาที่ให้ไว้ และให้คณะกรรมการดำเนินการจัดการ **เรียกคืนโดยมิชักช้า**

- เมื่อสมาชิกผู้กู้ออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใดๆ
- เมื่อค้างส่งเงินงวดชำระหนี้ไม่ว่าต้นเงินหรือดอกเบี้ยติดต่อกันเป็นเวลาถึงสองเดือน หรือผิดนัดการส่งเงินงวดชำระหนี้ตั้งว่านั้นถึงสามคราวสำหรับเงินกู้รายหนึ่งๆ

เมื่อสมาชิกต้องออกจากสหกรณ์ด้วยเหตุใดๆ

เมื่อสมาชิกผู้กู้สิ้นสุดสมาชิกภาพ

1. ตาย
2. ลาออกจากสหกรณ์
3. วิกลจริต
4. ต้องคำพิพากษาให้ล้มละลาย
5. ถูกให้ออกจากงานโดยผิดวินัย
6. ถูกให้ออกจากสหกรณ์
7. เมื่อสหกรณ์เลิกกิจการ

สหกรณ์ ต้องดำเนินการ

- โอนหุ้นชำระหนี้
- มีหนี้ค้างชำระ ให้ติดตามหนี้ โดย
  - แจ้งคนค้ำประกัน ขอหักหนี้
  - คนค้ำประกัน ให้หักหนี้ทุกเดือน
  - ไม่ยินยอมให้หัก

เรียกเก็บเงินคนค้าประกันมาตรา 686 ป.พ.พ.

ลูกหนี้ผิดนัดต้องบอกกล่าวผู้ค้าประกัน

เมื่อลูกหนี้ผิดนัด ให้เจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้าประกัน **ภายในหกสิบวัน** นับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด และไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใดเจ้าหนี้จะเรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้ก่อนที่หนังสือบอกกล่าวจะไปถึงผู้ค้าประกันมิได้ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ค้าประกันชำระหนี้เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระ

4. หนังสือในสหกรณ์

- เป็นหนังสือที่สมบูรณ์
- ไม่ต้องมีข้อความตาม
มาตรา 681 วรรค 2

ประเด็นพิจารณา

- ตามฉบับร่างที่พิจารณา
- โดยสถาบันวิจัยพัฒนาคักดิ์
  - สำนักงานศาลยุติธรรม
- ว่าด้วยหลักการ และเหตุผล
- สำนักงานศาลยุติธรรม

คำประกัน เก่าและใหม่ ใช้ข้อความเดิม

มาตรา 681 ป.พ.พ. วรรค 1

“อันคำประกันนั้นจะมีได้แต่เฉพาะ

หนี้อันสมบูรณ์”

เพิ่มมาใหม่ ในมาตรา 681 ป.พ.พ.

วรรค 2 หนังสือในอนาคต หรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ค่าประกันต้องระบุ

- วัตถุประสงค์
- ลักษณะของมูลหนี้
- จำนวนเงินสูงสุดที่ค่าประกัน
- ระยะเวลาในการก่อหนี้
- ยกเว้นค่าประกันหลายคราว **ม.699** ไม่ระบุก็ได้

มาตรา 699 ค่าประกัน ที่เป็นคุณแก่เจ้าหนี้ **ไม่จำกัด**เวลา เพื่อ
คราวในอนาคต บอกเลิกได้ บอกเลิกแล้วหลุดพ้นความรับผิดชอบ

คำประกันหนี้มีเงื่อนไขและอนาคต

- คำประกัน การทำงาน
ของเจ้าหน้าที่สหกรณ์

ทำสัญญาในหน้าที่สมบูรณ์

- ต้องมีสัญญา คำเสนอ และคำสนอง
- ลงลายมือชื่อผู้ค้าประกันเป็นสำคัญ
- หนี้ไม่ขัดกฎหมาย พันวิสัย หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยประชาชน

กฎหมายเป็นโมฆะ ตามมาตรา 150 ป.พ.พ.

- การใด มีวัตถุประสงค์ เป็นกาต้องห้าม
ขัดแย้งโดยกฎหมาย เป็นการพ้นวิสัย
หรือเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อย
หรือศีลธรรมอันดีงามของประชาชน
การนั้นเป็นโมฆะ

สัญญาที่จะสมบูรณ์ด้วยการส่งมอบ

มาตรา 650 ป.พ.พ.

- สัญญาที่ห้ามเงินจะ**บริบูรณ์ก็**
ต่อเมื่อมี**การส่งมอบเงินที่ห้าม**

สัญญาค้ำประกันในสหกรณ์

- ลงลายมือชื่อผู้ค้ำประกันเป็นสำคัญ
- ในสัญญาผู้ ถึงแม้ จะกำหนดว่าจะส่งมอบเมื่อไร
สัญญาจะสมบูรณ์เมื่อมีการส่งมอบเงิน
- การค้ำประกัน ย่อมมีผลเท่าที่ส่งมอบเงินเท่านั้น

มาตรา 681 ป.พ.พ. วรรค 3

สัญญาค้ำประกันต้องระบุ

“หนี้หรือสัญญาค้ำประกันไว้โดยชัดแจ้ง

และผู้ค้ำประกันรับผิดชอบเฉพาะหนี้

หรือสัญญาที่ระบุไว้เท่านั้น”

คำประกันเป็นโมฆะ

ในลูกหนี้ร่วมมาตรา 681/1 ป.พ.พ.

- ข้อตกลงใดที่กำหนดให้ผู้คำประกัน
ต้องรับผิดชอบอย่างเดียวกับ **ลูกหนี้ร่วม**
หรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วม
ข้อตกลงนั้นเป็น **โมฆะ**

ความรับผิดชอบอย่าง **ลูกหนี้ร่วม**

มาตรา 691 ป.พ.พ.

- ถ้าผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบร่วมกันกับลูกหนี้ ท่านว่าผู้ค้ำประกัน ย่อมไม่มีสิทธิ ดังกล่าวไว้ใน มาตรา 688 ,689 และ 690

รับผิดชอบในหนี้ร่วม อ่างสิทธิผู้ค้าประกันไม่ได้

มาตรา 696 ป.พ.พ.

- ถ้าผู้ค้าประกันจะ**รับผิดชอบ**กันกับลูกหนี้

ท่านว่าผู้ค้าประกันไม่มีสิทธิดังกล่าว

ไว้ใน มาตรา 688 , 689 และ 690

เมื่อไม่มีหนี้ร่วม

สิทธิคนค้ำประกัน

ตามประมวลกฎหมายแพ่งฯ

มาตรา 688 ป.พ.พ.

- เมื่อเจ้าหนี้ทวงให้ **ผู้ค้ำประกัน** ชำระหนี้
ผู้ค้ำประกันจะขอเรียกให้ลูกหนี้ชำระก่อนก็ได้
เว้นแต่ลูกหนี้จะถูกศาลพิพากษาให้เป็นบุคคล
ล้มละลาย เสียแล้ว **หรือไม่ปรากฏว่าลูกหนี้**
ไปอยู่แห่งใดในพระราชอาณาเขต

มาตรา 689 ป.พ.พ.

- ถึงแม้จะเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ฯ ม.688
ถ้าผู้ค้ำประกัน พิสูจน์ได้ว่าลูกหนี้นั้นสามารถ
ชำระหนี้ได้ และการที่จะบังคับหนี้ไม่ยาก
เจ้าหนี้จะต้องบังคับหนี้จากลูกหนี้ก่อน

มาตรา 690 ป.พ.พ.

- ถ้าเจ้าหนี้มีทรัพย์สินของลูกหนี้ยึดถือไว้เป็นประกัน เมื่อผู้ค้ำประกันร้องขอ เจ้าหนี้จะต้องบังคับหนี้เอาจากผู้กู้
นั้นก่อน

ในสัญญาค้ำประกันใหม่ เขียนยกเว้นความรับผิด

- ยกเว้นเรื่องผ่อนเวลา ชำระหนี้ลูกหนี้
- ผู้ค้ำประกัน ไม่ขอใช้สิทธิ ตามมาตรา 688 ,689 และ 690 ป.พ.พ.
- เป็น โฆษะ

ความระงับสิ้นไปแห่งสัญญาค้ำประกัน

1. ลดจำนวนหนี้ มาตรา 691(แก้ไข)
2. ระงับด้วยหนี้ประธานสิ้นสุด มาตรา 698
  - อายุความ 1 ปี คนกู้ตาย ต้องฟ้องเมื่อทายาทมารับสวัสดิการ
3. หนี้ถึงกำหนด เจ้าหนี้ไม่ยอมรับ มาตรา 701
4. ผ่อนเวลาให้ลูกหนี้โดยผู้ค้ำไม่ยินยอม มาตรา 700(แก้ไข)
5. หนี้ไม่มีจำกัดเวลา หนี้มีเงื่อนไข จะบอกเลิกเมื่อไรก็ได้ ไม่ต้อง
รับผิดชอบ เมื่อเกิดหนี้ภายหลัง ม.699

ลดจำนวนหนี้ที่ค้ำประกัน ม.691 ป.พ.พ.

- ลดจำนวนหนี้ ดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน
ค่าการตีค้ำ
- ลูกหนี้ชำระส่วนลด หรือลูกหนี้ชำระไม่ครบ
แต่ผู้ค้ำประกันชำระครบหรือผู้ค้ำประกัน
ชำระชำระส่วนลดทั้งหมด
- ผู้ค้ำประกันหลุดพ้น

มาตรา 700 ป.พ.พ. แก้ไขใหม่

ถ้าคำประกันหนี้ที่จะต้องชำระ ณ เวลาที่กำหนด
แน่นอน และเจ้าหนี้ยอมผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ ผู้คำ
ประกันยอมหลุดพ้นจากความรับผิดชอบ **เว้นแต่ผู้คำ
ประกันจะตกลงด้วย ในการผ่อนเวลานั้น**

ข้อตกลงที่ผู้คำประกันทำไว้ล่วงหน้าก่อนเจ้าหนี้
ผ่อนเวลา อันมีผลเป็นการยินยอมให้เจ้าหนี้ผ่อน
เวลา ข้อตกลงนั้น**ใช้บังคับมิได้**

ผู้ค้าประกันหลายคน รับผิดชอบอย่างไร

- ร่วมกันทุกคน หรือแทนกัน ชำระหนี้ตั้งก่อน
- หารตามสัดส่วน
- แบ่งความรับผิด โดยเจ้าหนี้
- แบ่งความรับผิดตามกฎหมาย

ผู้ค้าประกันหลายคน รับผิดชอบด้วยกันเป็น “หนี้ร่วม”

มาตรา 682 ป.พ.พ.

- บุคคลจะเข้ามาเป็นผู้รับเงื่อนไข คือเป็นประกัน อีกชั้นหนึ่งก็ได้ (วรรค 1)
- บุคคลหลายคนยอมเข้ามาเป็นผู้ค้าประกันในหนี้รายเดียวกัน ผู้ค้าประกันเหล่านั้นมีความรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมกัน แม้ถึงว่าจะมิได้เข้ารับประกันรวมกัน (วรรค 2)

กฎหมายค่าประกันเดิมทำได้ ค่าๆใหม่ทำไม่ได้

1. การผ่อนเวลาให้ลูกหนี้ โดยการเรียกผู้กู้มาทำสัญญาได้เลย
มาตรา 700
2. การรับผิด เช่นเดียวกับลูกหนี้ ในหนี้ร่วมกัน
3. ยกเว้นมาตรา 688 689 และ 690 ไม่ให้ผู้ค้ำประกันใช้สิทธิ
4. ลูกหนี้ผิดนัดเมื่อใด เรียกเก็บผู้ค้ำประกัน ได้ทันที มาตรา 686
5. การเขียนสัญญาค้ำประกัน ให้รับผิดเท่าผู้กู้ และยกเว้น
มาตรา 733 ได้ ไม่กำหนดความรับผิดสูงสุด วัตถุประสงค์
6. ค่าสินไหมทดแทน ดอกเบี้ยที่ค้างเรียกเก็บได้
7. เป็นกฎหมายไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย ประชาชน

5 จำนอง (เงินกู้พิเศษ) มาตรา 733 ป.พ.พ.

“ถ้าเอาทรัพย์สินซึ่ง จำนอง ออก
ขายทอดตลาดใช้หนี้ ได้เงินจำนวน
สุทธิน้อยกว่าจำนวนเงินที่ค้างชำระกัน
เงินยังขาดอยู่เท่าใด ลูกหนี้ไม่ต้องรับ
ผิดในเงินนั้น”

ข้อความที่ระบุไว้ในสัญญาจำนอง

ยกเว้น ม.733

“ถ้าขายทอดตลาดทรัพย์สินที่นำมา
จำนอง ได้เงินมาชำระหนี้ไม่ครบถ้วน
ให้ผู้รับจำนอง ยึดทรัพย์สินอื่นของผู้
ผู้จำนอง ออกมาขายทอดตลาด ชำระหนี้
จนเสร็จสิ้น”

จำนอง เกินกว่ากฎหมายบังคับไม่ได้

มาตรา 727/1 วรรค 2 ป.พ.พ.

ข้อตกลงใดอันมีผลให้ผู้จำนอง **รับผิดชอบที่**
บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง หรือให้ผู้จำนอง**รับผิดชอบ**
อย่างผู้ค้ำประกัน ข้อตกลงนั้นเป็น**โมฆะ** ทั้งนี้
ไม่ว่าข้อตกลงนั้นจะอยู่ในสัญญาจำนองหรือ
ทำเป็นข้อตกลงต่างหาก

การบอกกล่าวบังคับจำนวนอง**ไม่น้อยกว่า**

หกสิบวัน มาตรา 728 วรรค 1ป.พ.พ.

เมื่อจะบังคับจำนวนองนั้น ผู้จำนองต้องมี
หนังสือ บอกกล่าวไปยังลูกหนี้ก่อนให้ชำระหนี้
ภายในเวลาอันสมควร ซึ่งต้องไม่น้อยกว่า
หกสิบวัน นับแต่วันที่ลูกหนี้ได้รับหนังสือบอก
กล่าวนั้น

การบอกกล่าวให้ผู้จ้างองทราบไม่น้อยกว่า

หกสิบวัน มาตรา 728 วรรค 2 ป.พ.พ.

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกรณีผู้จ้างซึ่ง
จ้างอรรถประโยชน์ของตนไว้เพื่อประกันหนี้บุคคลอื่น
ต้องชำระ **ผู้รับจ้างต้องส่งหนังสือบอกกล่าว**
ให้ผู้จ้างองทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่
ส่งหนังสือแจ้งให้ลูกหนี้ทราบ ถ้าไม่แจ้ง **หลุดพ้น...**
ดอกเบี้ย..นับแต่พ้น 15 วันดังกล่าว

มาตรา 729 การบังคับจำนอง

- การบังคับจำนองตามมาตรา 728
เอาจากทรัพย์สินที่จำนอง
- ขาดส่งดอกเบี้ย 2 ปี
- และพิสูจน์ต่อศาลทรัพย์สินน้อยกว่าหนี้
หรือใกล้เคียงกับหนี้

กฎหมายใหม่

๒๒
ผู้รับจำนอง

พึงระวัง

มาตรา 729/1 แจ้งเจ้าหนี้ หลุดพ้น

•ในเวลาใดๆหลังจากที่หนี้ถึงกำหนดชำระ ....ไม่มี
จำนองรายอื่น

•**ผู้จำนอง**มีสิทธิแจ้งเป็นหนังสือแก่**ผู้รับจำนอง** เพื่อให้
ผู้รับจำนองดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนอง
โดยไม่ต้องฟ้องคดีต่อศาล โดย**ผู้รับจำนอง**ต้อง
ดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองภายในเวลา
1 ปี นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งนั้น ทั้งนี้ให้ถือว่า
หนังสือแจ้งของผู้จำนองยินยอมให้ขายทอดตลาด

- ในกรณีผู้รับจ้างเองมิได้ดำเนินการขาย
ทอดตลาดทรัพย์สินที่จ้างภายใน
กำหนด ...ให้ผู้จ้างฟื้นความรับผิดชอบ
ดอกเบี้ย และค่าสินไหมทดแทนที่ลูกหนี้
ค้างชำระ ตลอดค่าภาระติดพันอันเป็น
อุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้น เวลาที่เกิดขึ้น
ภายหลังวันที่ฟื้นกำหนดเวลาดังกล่าว

6. แบบฟอร์ม

สัญญาการค้าประกัน

หนังสือขยาระยะเวลา(ผ่อนเวลา)

- ให้ลูกหนี้
- ต้องให้ ผู้ค้าประกันยินยอม เป็นหนังสือด้วย
- ถ้าไม่ทำความยินยอม ผู้ค้าประกันหลุดพ้น
ความรับผิดชอบทุกกรณี

ตามมาตรา 700 ป.พ.พ.

สมาชิกของดส่งเงินชำระหนี้

- สามารถทำได้
- ต้องให้ผู้ค้าประกันยินยอม

7. ที่จะต้องแก้ไข

ข้อบังคับ ระเบียบใหม่

- ข้อบังคับในคณะกรรมการเงินกู้
“ผ่อนเวลาให้ลูกหนี้”
- ระเบียบว่าด้วย

การแก้ไขข้อบังคับตามกฎหมายใหม่

- ข้อ..... อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเงินกู้
(....) ...กรณีสมาชิกผู้กู้ขอผ่อนเวลากการส่งเงินงวด
ชำระหนี้.....หรือผิดนัดส่งงวดชำระหนี้ ให้
คณะกรรมการผ่อนเวลา...**ต้องให้ผู้ค้ำประกันยินยอม
เป็นหนังสือด้วย..**ให้คณะกรรมการพิจารณาผ่อนผัน

ระเบียบตามกฎหมายใหม่

- ข้อ..... สำหรับลูกหนี้รับสภาพหนี้
หากสมาชิก ขอกู้หรือเปลี่ยนแปลง
สัญญา.... ต้องให้ผู้ค้าประกันทำ
หนังสือยินยอมด้วย

กฎหมายค่าประกันเดิมทำได้ ค่าๆใหม่ทำไม่ได้

1. การผ่อนเวลาให้ลูกหนี้ โดยการเรียกผู้กู้มาทำสัญญาได้เลย มาตรา 700
2. การรับผิด เช่นเดียวกับลูกหนี้ ในหนี้ร่วมกัน
3. ยกเว้นมาตรา 688 689 และ 690 ไม่ให้ผู้ค้ำประกันใช้สิทธิ
4. ลูกหนี้ผิดนัดเมื่อใด เรียกเก็บผู้ค้ำประกัน ได้ทันที มาตรา 686
5. การเขียนสัญญาค้ำประกัน ให้รับผิดเท่าผู้กู้ และยกเว้น มาตรา 733 ได้
ไม่กำหนดความรับผิดสูงสุด วัตถุประสงค์
6. ค่าสินไหมทดแทน ดอกเบี้ยที่ค้างเรียกเก็บได้
7. เป็นกฎหมายไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยประชาชน

คำพิพากษาสหกรณ์

- มาทำหนังสือห้าม คู่สมรส
กู้เงินไว้ที่สหกรณ์
- ยกเงินค่าหุ้นให้กัก

8. การติดตามหนี้สหกรณ์ และทวงหนี้ตามกฎหมายใหม่

- พระราชบัญญัติทวงหนี้ พ.ศ. 2558
- ประกาศในราชกิจจานุเบกษา 6 มีนาคม 2558
- 180 วันนับแต่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- มีผลบังคับ = 5 กันยายน 2558

การติดตาม

หนังสือพิมพ์

การเตรียมคดี

- บัญชีหนี้ครั้งสุดท้ายที่ชำระเบ็ดเสร็จ
- มติคณะกรรมการดำเนินการ มอบอำนาจ
ดำเนินคดี
- คัดสำเนาทะเบียนบ้าน
- แบบฟอร์มศาลใหม่ ขนาด เอ 4

เอกสารที่ติดตัวสหกรณ์เสมอในการทำนิติกรรม

1. หนังสือสำคัญจดทะเบียน
2. ข้อบังคับ ในส่วนที่
  - ชื่อ สถานที่ตั้ง
  - วัตถุประสงค์
  - อำนาจลงชื่อแทนสหกรณ์
  - เรื่องการกู้ยืมเงิน (ในกรณีกู้ยืม)
  - การติดตามหนี้
  - หน้าสุดท้าย ที่ลงชื่อในข้อบังคับ
3. ผู้มีอำนาจลงชื่อแทนสหกรณ์ ชุดปัจจุบัน (กรรมการอำนวยการ)

การติดตามหนี้ ฟ้องคดี

1. การเขียนหนังสือทวงถาม (บอกกล่าว)
2. พิมพ์คำฟ้องคดีผู้บริโภค
3. คำขอท้ายฟ้อง คดีผู้บริโภค
4. บัญชีระบุพยานบุคคล และเอกสาร
5. หมายเรียก คดีผู้บริโภค
6. คำร้องขอปิดหมาย สำเนาฟ้อง
7. ไปศาลในนัดแรก
8. บังคับคดี

1.รูปแบบการเขียนหนังสือทวงถาม

- สถานที่ออกหนังสือ
- วันที่ออกหนังสือ
- เรื่อง ที่ทวงถาม
- แจ้งผู้ที่เกี่ยวข้อง
- รายละเอียดที่ก่อให้เกิดหนี้ ในสัญญา
- ระยะเวลา ในการบอกกล่าว และฟ้องคดี

การส่งหนังสือบอกกล่าว

- จำหน้าที่ของส่งจดหมาย ในนามผู้ส่ง
- นามผู้รับ ต้องใส่ชื่อและที่อยู่ ให้ชัดเจนและเป็นปัจจุบัน (ตามทะเบียนบ้านที่คัดมาดีที่สุดใน)
- ส่งไปรษณีย์ ตอรับ-สี่เหลือง หรือ สี่ฟ้า (E.M.S)
- สลิปที่ ไปรษณีย์ให้มานั้น เป็นหลักฐาน การส่ง
- เมื่อไปรษณีย์ตอบกลับแล้ว เก็บรักษาไว้ให้ดี

2. พิมพ์คำฟ้อง

คดี ผู้บริโภค

การบรรยายฟ้องติดตามหนี้โดยตนเอง

ข้อ ๑ โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ก่อตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม โดยการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้ฝากเงินและกู้เงินแก่สมาชิก ผู้มีอำนาจลงชื่อแทนโจทก์ ได้แก่ ประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการ

หรือเลขานุการหรือเหรัญญิกหรือผู้จัดการ ลงชื่อรวมกันสองคน ในคณะกรรมการประจำปี ๒๕๕๘ โดยมี.....ประธานกรรมการ และ.....ผู้จัดการลงชื่อรวมกัน ๒ คน และโจทก์ได้มอบอำนาจให้.....ดำเนินคดี ปราบกฏตามหนังสือสำคัญจดทะเบียน ข้อบังคับ ผู้มีอำนาจลงชื่อแทนโจทก์ หนังสือมอบอำนาจ เอกสารท้ายฟ้อง

หมายเลข ๑, ๒, ๓ และ ๔

ข้อ ๒. จำเลยเป็นสมาชิกโจทก์ เลขสมาชิก.....เมื่อ
วันที่.....๒๕๕..... ได้รับอนุมัติให้กู้ยืมเงินสามัญโจทก์
จำนวนเงิน.....และจำเลย
ได้รับเงินกู้ไปครบถ้วนแล้วในวันทำสัญญา..... ปราบกฏตาม
สัญญากู้และโจทก์ได้รับยกเว้นไม่ต้องติดอากรสแตมป์ในใบมอบ
อำนาจและสัญญากู้ยืม เอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๕ และ ๖

ข้อ ๓. เมื่อจำเลยได้รับเงินไปครบถ้วนแล้วไม่ปฏิบัติตาม
สัญญา กล่าวคือไม่ชำระหนี้ตามกำหนด เนื่องจาก.....ณ วันที่
.....คงมีหนี้ค้างชำระ ปราบกฏตามบัญชีหนี้ เอกสารท้ายฟ้อง
หมายเลข ๗

ข้อ ๔. โจทก์ได้รับความเสียหาย จากการที่จำเลย
ไม่ชำระหนี้แก่โจทก์ ในต้นเงิน จำนวน .....บาท นับถึง
วันที่....(วันฟ้องคดี) เป็นเงินดอกเบี้ยวันละ....บาท รวม...วัน
เป็นเงิน.....บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน ...บาท (.....)

ข้อ ๕. ก่อนฟ้องคดี โจทก์ได้ประชุมในคณะกรรมการ
ดำเนินการ มีมติให้ดำเนินคดีกับจำเลย ในการติดตามหนี้
และฟ้องคดี ปราบกฏตาม มติหนังสือบอกกล่าวและไปรษณีย์
ตอบรับ เอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๘ , ๙ และ ๑๐

โจทย์ที่ไม่มีทางอื่นใดที่จะบังคับจำเลย
จึงมาขอबारมีศาลเป็นที่พึ่ง
ควรมีควรแล้วแต่จะโปรด

กรณีสหกรณ์ไม่ได้กำหนดดอกเบี้ย

ไว้ในสัญญา ต้องอ้างอิง

- ระบุว่าด้วยเงินกู้ ที่กำหนดให้คิดดอกเบี้ย

ไว้ตามที่ประกาศ

- ประกาศ ในเรื่องดอกเบี้ย

3. คำขอท้ายฟ้อง

- ข้อ ๑ บังคับให้จำเลยชำระหนี้แก่โจทก์จำนวนเงิน.....บาท
(.....)
- ข้อ ๒ บังคับให้จำเลยชำระดอกเบี้ยแก่โจทก์ ร้อยละ.....ต่อปี
จากต้นเงิน..... นับถัดจากวันฟ้องคดี (ฟ้องวันที่.....)
จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น
- ข้อ ๓ บังคับให้จำเลยชำระค่าฤชาธรรมเนียม และ
ค่าทนายความแทนโจทก์

กรณีฟ้องผู้ค้าประกันในฟ้องเดียวกัน

- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่แก้ไขใหม่
- ดำเนินขั้นตอนกฎหมายค้าประกันใหม่ก่อน
- จึงฟ้องเป็นจำเลยร่วมกัน

 ลูกหนี้ = จำเลยที่ 1

 คนค้าประกัน = จำเลยที่ 2 และ ที่ 3

4. บัญชี ระบุพยานเอกสาร ที่จะส่งศาล

1. หนังสือสำคัญจดทะเบียนสหกรณ์
2. ข้อบังคับในส่วน วัตถุประสงค์ ผู้มีอำนาจลงชื่อแทนสหกรณ์
การให้เงินกู้ แก่สมาชิก
3. กรรมการผู้มีอำนาจ นำมาฟ้องคดี
4. หนังสือมอบอำนาจ
5. สัญญาเงินกู้
6. ท้ายประมวลรัษฎากรฯที่ยกเว้น ไม่ต้องติดอากรแสตมป์ฯ
7. บัญชีหนี้
8. รายงานการประชุมที่ มีมติ “ฟ้องจำเลย”
9. หนังสือบอกกล่าว
10. ไปรษณีย์ตอบรับ

5. หมายเรียกสำเนาฟ้อง

- พิมพ์เท่านั้น
- ต้อง ชื่อ-สกุล จำเลย ไม่ผิดแม้แต่นิดเดียว
- ที่อยู่ตามสำเนาทะเบียนบ้าน เท่านั้น
- ตรวจสอบอย่างละเอียด

6. คำร้องขอปิดหมาย

- เขียนหรือพิมพ์คำร้อง ตามแบบฟอร์มศาล
- อ้างเหตุจำเลยมีภูมิลำเนาที่แน่นอน
- กรณีเจ้าพนักงานนำหมายไป ส่งหมาย ไม่พบ จำเลย บ้านปิด หรือไม่มีผู้รับหมาย
- อ้าง สำเนาทะเบียนบ้านที่แนบ ไม่เกิน 1 เดือน

หลักเกณฑ์ พ.ร.บ. ทวงหนี้ 2558 ที่สำคัญ

- ผู้ทวงหนี้ต้องจดทะเบียนก่อน
- ทวงเฉพาะลูกหนี้เท่านั้น
- กำหนดเวลาทวง
- ห้ามข่มขู่รุนแรง
- โทษทางอาญา